

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusika õppekava
koolimuusika eriala

Siiri Talv

TARTU LUTERLIKU PEETRI KOOLI LASTEAIA

PUNGA I RÜHMA KEVADPIDU

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa

Juhendaja: Tuuli Jukk, MA

Kaitsmisele lubatud.....

(juhendaja allkiri)

Viljandi 2023

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. ÕPI-JA TÖÖKOGEMUSTE KIRJELDUS NING ANALÜÜS.....	4
2. EELKOOLIEALISTE LASTE MUUSIKAHARIDUS.....	6
2.1. Muusikategevusvaldkonnad lasteaias.....	6
2.2 Keskkonna mõju muusikaliste võimete väljakujunemisele.....	7
3. MUUSIKAÕPETUSEST TLPK LASTEAIAS.....	8
4. PUNGA I RÜHMA KEVADPEO PLANEERIMINE.....	9
4.1. Kevadpeo ettevalmistamine.....	9
4.2. Kevadpeo kava koostamise põhimõtted.....	9
5. KEVADPEO KAVA KIRJELDUS NING METOODILINE ANALÜÜS.....	11
KOKKUVÕTE.....	14
KASUTATUD KIRJANDUS.....	15
LISAD.....	16
Lisa 1 „Kevad käes“.....	16
Lisa 2 „Ootasin kevadet“.....	17
Lisa 3 „Väike lepatriinu“.....	18
Lisa 4 „Pillimehed pilliroos“.....	19
Lisa 5 „Viiulipalad“.....	20
Lisa 6 “Annuška”.....	21
Lisa 7 „Lasteaia lõpulaul“.....	22
Lisa 8 Kevadpeo kava.....	23
SUMMARY.....	24

SISSEJUHATUS

Minu loov-praktilise lõputöö teema valik on seotud sellega, et olen ise tegev muusikaõpetajana Tartu Luterliku Peetri Kooli lasteaias ning mulle tundus väga innustavana võimalus enda igapäevase töö olulisi aspekte põhjalikumalt analüüsida. Hea kogemuse annab kindlasti ka antud kirjaliku töö juurde kuuluv praktiline väljund.

Lõputöö peamiseks eesmärgiks on anda ülevaade Tartu Luterliku Peetri Kooli lasteaia Punga I rühma kevadpeo kava koostamise põhimõtetest. Töös kirjeldan peol esinevate etteastete valikut ja toon esile mõned tähelepanekud, mis on kava koostamise seisukohast lähtudes olulised just TLPK lasteaiale.

Eelkooliealistele lastele suunatud muusikaõpetus on kindlasti väga tähtis ning on mitmeid olulisi seisukohti, mida lasteaiaaialiste laste muusikaõpetuses tuleb arvesse võtta. Antud teemat kajastan ka käesoleva kirjaliku töö ühe osana.

Olen tänulik, et saan osaleda selles põnevas ja tähtsas muusika õppimis- ning õpetamisprotsessis, mis annab lastele võimaluse avastada ning kogeda muusikamaailma võluisid. Soovin, et planeeritav kevadpidu, mis toimub 23. mail, oleks rõõmutoov kõigile osalejatele, kuid eelkõige lasteaialastele endile.

1. ÕPI- JA TÖÖKOGEVUSTE KIRJELDUS NING ANALÜÜS

Juba mõne kuu pärast olen lõpetamas TÜVKA muusikaosakonna koolimuusika eriala. Teekond Viljandisse muusikaharidust omandama sai alguse sellest, et mul on alati olnud suur huvi muusika õppimise vastu.

Mäletan, et kui olin alles väike laps, meeldis mulle pisikesel näpuklaveril mõelda välja meloodiaid. Juba enne kooliminekut asusin õppima lastemuusikakooli ettevalmistusklassi ning näpuklaver asendus päris klaveriga. Kahjuks ei jõudnud ma sel ajal õpingutega väga kaugemale ning pärast gümnaasiumi lõpetasin hoopiski arstiteaduskonnas proviisoriõppe eriala. Mäletan, et sellele suunale teadmisi omandama asudes olin oma mõtetes täielikult lukku pannud võimaluse, et saaksin kunagi veel õppida muusikat, sest muusikakool oli ju jäänud pooleli. Niisiis, oli minu rõõm suur, kui avastasin, et selline võimalus oli siiski olemas.

Koolimuusika erialal õppides oli minu jaoks suureks üllatuseks asjaolu, et mulle hakkas väga meeldima õppeaine solfedžo. See on huvitav seetõttu, et just antud ainekust arusaamine tekitas minus lapsena peavalu. Ma ei mõistnud tol korral, miks sellist õppeainet üldse vaja on ning nendes tundides käimine oli minu jaoks üpris ebameeldiv. Nüüd täiskasvanuna selle temaatikaga uuesti tegeledes saan aru, kui oluline see on. Selleks et laps õpiks lugema, peab ta eelnevalt õppima selgeks tähed. Sama põhimõtte kehtib ka muusikavaldkonnas – noodikirja lugemiseks on vaja eelnevalt teada nootide nimesid ning asukohti noodijoonestikul. Nüüdseks olen saanud aru, et solfedžo õppimine ei ole mõeldud välja laste kiusamiseks, nagu mulle lapseas tundus, vaid tegelikult on see õppeaine justkui sillaks ning abivahendiks, mis annab lapsele vajaliku teadmiste ja oskuste pagasi, et tal oleks kergem hakkama saada näiteks pilli- või lauluõppe valdkonnas. Usun, et kui valida selle aine õpetamiseks õiged lapsedõbralikud meetodid, siis võib ka solfedžo õppimine olla noorte õppurite jaoks meeldiv protsess.

Viljandisse muusikaharidust omandama asudes ei osanud ma aimata, et minust saab juba teise kursuse lõppedes muusikaõpetaja. Praeguseks hetkeks olen töötanud lasteaia muusikaõpetajana poolteist aastat. Mulle meeldib see amet ning tunnen, et suudan tundide läbiviimisel luua laste jaoks turvalise keskkonna, mis on õpetamise seisukohalt väga oluline. Lasteaiaaeglaste laste õpetamisel on oluline aru saada, millised õppemeetodid on nende jaoks sobilikud ja tarvilikud. Neid teadmisi olen omandanud, õppides alushariduse- ning muusikaõpetuse didaktikat. Leian, et väga praktiline on õppimise kõrvalt samal erialal ka töötada, kasvõi väikese koormusega – nii ei unune õpitu, vaid on võimalus värskelt omandatud teadmisi ning oskusi ellu rakendada.

Ma olen õppiv õpetaja ning omandan selles valdkonnas igapäevaselt uusi teadmisi ja

kogemusi. Olen tänulik, et saan töötada ja areneda erialal, mis mind tõeliselt paelub ning ootan põnevusega, mis mind ees ootab.

2. EELKOOLIEALISTE LASTE MUUSIKAHARIDUS

Meie esimesed kokkupuuted muusikaga saavad alguse juba looteeas. Sealses kasvukeskkonnas tajume emaihu muusikat – südamerütme, hingamissagedust ning ema hääleintonatsiooni. Seega on igal inimesel juba sünnipäraselt olemas kokkupuude muusikamaailmaga. Edaspidine lapse areng antud valdkonnas sõltub suuresti teda ümbritsevast keskkonnast. (Pullerits, 2018, lk 265) Eelkooliealiste laste jaoks on kindlasti heaks arenemispinnaseks alushariduse juurde kuuluv muusikategevuste valdkonna olemasolu lasteaedades.

2. 1. Muusikategevusvaldkonnad lasteaias

Riiklik õppekava näeb ette, et koolieelse lasteasutuse muusikakasvatuse valdkondadeks on laulmine, muusika kuulamine, muusikalis-rütmiline liikumine ning pillimäng. (RT I, 2008, 23, 152)

Neid tegevusi peaks iga lasteaia muusikatund kindlasti sisaldama.

Väga oluline osa on liikumistegevustel. Liikumist võib pidada lapse esimeseks keeleks, mille abil tal on võimalik avastada maailma. Keha on lapse jaoks väga oluline eneseväljendusvahend ning on teada, et liikumine ja kõne on kõne arengu varajases staadiumis tihedalt seotud. Esimese viie eluaasta jooksul aitab muusikaline liikumine lapsel areneda paremini ka teistes kirjaoskust ettevalmistavates oskustes. (Blythe, 2000)

Oluline on, et lasteaialaps tunneks rõõmu laulmisest ja teistest muusikalistest tegevustest ning et tal areneks eneseväljendusoskus laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu. Tähtis on ka loovuse arendamine. 6-7aastane laps peaks suutma ennast loovalt väljendada muusikalis-rütmilise liikumise kaudu. (RT I, 2008, 23, 152)

Koolieelse lapse loovuse arendamisel muusikalise tegevuse kaudu on tähtis arvestada lapse ea ning arengutasemega. Kui kaheaastases lapses alles äratakse huvi ja emotsionaalse kogemuse tekkimist muusika kuulamise näol, siis koolieelne laps suudab juba ise olla loov muusikalises mõtlemises. Ta suudab vastavalt oma eale mängida pilli, improviseerida, laulda ning arenenud on muusikaline mälu, kujutlusvõime ja rütmitaju. (Piirsalu, 2021)

Tähtis muusikategevusvaldkond on kindlasti ka laulmine. Laulmist võib pidada inimesele kõige omasemaks musitseerimisviisiks ning hääli on meile esimeseks pilliks. Laulmine peaks olema loomupärane tegevus, kuid oluline on, et laps õpiks teadlikult oma hääli kuulama ja

juhtima. Kõige parem oleks, kui laulude õppimine toimuks õpetaja poolt ettelaulmise kaudu, sest laps õpib uut meloodiat laulma matkimise teel. Oluline on valida jõu-ja eakohane repertuaar. (Pullerits 2018)

2.2. Keskkonna mõju muusikaliste võimete väljakujunemisele

Küllaltki palju seostatakse muusikalist arengut pärilikkusega, kuid siiski on ka teisi tegureid, mis seda olulisel määral mõjutavad. Meid ümbritseval keskkonnal on suur mõju muusikaliste võimete väljakujunemisele. Juba väga varajases eas on vajalik kuulda ja tajuda enda ümber muusikat, sest sellel on oluline mõju lapse arengule terve eelkooliea perioodi vältel. (Pullerits, 2018, lk 266)

Esimese eluaasta jooksul hakkab laps teda ümbritsevatele helidele ning rütmidele emotsionaalselt reageerima. 1.-3. eluaasta jooksul on aina suurem mõju lapse arengule keskkonnast saadud isiklikel kogemustel ning alates neljandast eluaastast muutuvad tähtsaks tegevused, mille abil mõjutatakse lapse musikaalset võimekust. Laps vajab kogemusi, et muusikalised oskused saaksid välja kujuneda. Kui puudub selleks vastav keskkond, võivad ka tugeva eeldusega lapsel jääda vastavad oskused välja arenemata. (Pullerits, 2018, lk 266-267)

Koolieelse muusikaõppe rakendamise oluliseks eelduseks on luua lapsele õppimiseks selline keskkond, mis rahuldaks tema uudishimu. Tähtis on kasutada erinevaid muusikariistu ja läheneda tunnile nii, et see oleks lapse jaoks huvitav. Keskkond peaks soosima lapse loovat mõtlemist ja eneseväljendamisoskust. Laps kogeb muusikatunnis rõõmu, mida ta saab väljendada kasvõi näiteks spontaanse rütmilise kehalise liikumise kaudu. Väga oluline on lasta lapsel end väljendada erinevate muusikategevuste kaudu, milleks on nii laulmine, liikumine kui ka mäng. (Kralova & Butvilas, 2016). Selleks, et eelkoolialise lapse loovus saaks maksimaalselt areneda, on tähtis, et muusikatunni läbiviimisel oleks hästi läbimõeldud, milliseid vahendeid ja õpetamismeetodeid oleks sobiv rakendada. Tallinna Luha lasteaia muusikaõpetaja Merike Nurk on kirjeldanud tõdemust, et ei ole olemas loovuseta lapsi, vaid on hoopis tapetud loovusega lapsed. (Juurak, 2012)

3. MUUSIKAÕPETUSEST TLPK LASTEAIAS

Olen töötanud Tartu Luterliku Peetri Kooli lasteaias muusikaõpetajana peaaegu kaks aastat ning võin kindlalt väita, et sealses lasteaias hinnatakse väga muusikalisi tegevusi.

Juba oma esimesel tööühtlusel olin vaimustatud sellest, et muusika ei kuulu seal ainult nendesse päevadesse, kui toimub muusikatund, vaid sellel on oluline roll ka muudel päevadel. Igat päeva alustatakse lasteaias hommikuringiga, kus lapsed saavad osa võtta laulmisest ning pillimängust. Laul kostub rühmaruumidest ka siis, kui algab näiteks lõunasöök või mõni muu tähtis päevatoiming.

TLPK lasteaias on liitühmad, kus on 3-7aastased lapsed. Muusikatundide ettevalmistamisel ja läbiviimisel on tarvilik laste erinevat vanust kindlasti arvesse võtta. Tunnikava planeerimisel püüan tähelepanu pöörata sellele, et tegevused oleksid suunatud igale vanuse astmele. Kõigil peab olema võimalus täita ülesandeid vastavalt oma eakohastele võimetele. Seejuures on liitühma puhul tähelepanuväärne, et nooremad lapsed arenevad kiiremini tänu eeskujule, mida nad vanematelt lastelt saavad. Suurematel on jällegi võimalus abistada väiksemaid ning harjutada nende suhtes tähelepanelikkust ja hoolt. Niisiis on liitühma puhul väga olulisi kasvatusväärtusi, mida tuleb kõrgelt hinnata ning sellistes rühmades kasvanud lapsed saavad ellu kaasa rikkaliku suhtlemiskogemuse. (Nilk & Saul, 2009)

Tunnikava planeerimisel ning õppemeetodite valikul lähtun muusikaõpetuse riiklikust õppekavast ning arvestan ka TLPK lasteaiale olulisi põhimõtteid. Sellele lasteaiale on olulised kristlikud väärtused. Lapsi õpetatakse üksteist austama ning hoidma tänulikku meelt kõigi inimeste ning igapäevatoimingute suhtes. Tähtsal kohal on lapse psühholoogilised vajadused: turvatunne ja suhe õpetajaga ning motivatsiooni ja tegevuste tähendlikkus. (TLPKL, 2023) Muusikatundide ülesehitusel ja läbiviimisel püüan nendest väärtustest lähtuda.

Samuti peab TLPK lasteaias tähtsaks Eesti rahvuskultuuri. Laulame üsna palju regilaule ning koolieelikute muusikatundides saavad lapsed osa kandleõppest. Kannel on pill, mida lasteaias väga armastatakse. Saatepillidena kasutan seda rahvuspilli tundides üsna palju. Lisaks tarvitan kitarrit, ukulelet ning plokkflööti. Klaverit kasutan rohkem pidudel ning koolieelikute tundides.

Olles ise veel väheste kogemustega muusikaõpetaja, õpin isegi koos lastega igapäevaselt juurde uusi oskusi ning teadmisi. Usun, et muusikalistest tegevustest osasaamine on eelkooliealistele lastele väga tähtis, sest just selles vanuses lapsed on muusikamaailmale väga vastuvõtlikud.

4. PUNGA I RÜHMA KEVADPEO PLANEERIMINE

Kevadpidude planeerimine TLPK lasteaias algab märtsikuus. Peod toimuvad maikuu lõpus ning juuni alguses. Kuna lasteaial pole endal suurt saali, kus suuremaid pidusid korraldada, kasutatakse selleks sageli TLPK koolisaali. Kooli minek tekitab elevust nii laste kui ka vanemate seas. Lapsed ootavad alati põnevusega selliste pidulike sündmuste toimumist.

Lasteaia kevadpidude korraldamisel on toredaks traditsiooniks, et peokavasse kuulub lisaks muusikalistele etteastetele ka marionettnukkude etendus, mida etendavad koolieelikud. Seejuures meisterdavad lapsed etenduse jaoks ise nukud oma tublide rühmaõpetajate juhendamisel. Peo planeerimine on vahav protsess, milles osalevad nii lapsed kui ka õpetajad.

4.1 Kevadpeo ettevalmistamine

Lasteaia kevadpeo ettevalmistamisel on tähtis roll koostööl rühmaõpetajatega. Ühiselt arutatakse läbi peo visioon ning pannakse paika kava. Mul oli väga hea meel, et selle rühma õpetajad rõõmustasid selle üle, et soovisin nende rühma kevadpeo läbiviimist ja korraldamist rakendada oma loov-praktilise lõputööna.

Punga I rühma kevadpeo ettevalmistused algasid märtsikuus. Sealses rühmas on 18 last, kellest noorimad on nelja-aastased. Rühmas käib kuus koolieelikut ning valdav laste vanus on 5-6 eluaastat. Peokava koostamisel ning erinevate muusikaliste etteastete valikul on kindlasti väga tähtis lähtuda just konkreetsetest lastest, kellega pidu läbi viiakse. Ühiselt arutasime läbi kevadpeo olulisemad punktid. Tutvustasin õpetajatele enda mõtteid ning võtsin arvesse ka nende tähelepanekuid ja soove.

4.2 Kevadpeo kava koostamise põhimõtted

Kevadpeo kava koostamisel pidasin silmas lasteaiale olulisi traditsioone ning muusikaliste etteastete valimisel lähtusin sellest, et etteasted sisaldaksid kõiki lasteaiaaalistele lastele vajalikke muusikategevusvaldkondi – nii laulmist, liikumist kui ka pillimängu. (RT I, 2008, 23, 152) Kava planeerimisel lähtusin just konkreetsetelt Punga I rühma lastest. Lähtusin nende eest, eripäradest ning võimetest.

Kuna lasteaiale on saanud tavaks, et kevadpeol etendavad koolieelikud marionettnukkude

etendust, siis ka sel aastal saab see nii olema. Etendust juhendavad rühmaõpetajad, mina aitan muusikaõpetajana seda pillimänguga ilmestada.

Üheks tähtsaks kevadpeo osaks on koolieelikutele tunnistuste jagamine. Seda viib läbi õppealajuhataja. Samuti antakse kõikidele lastele mapid. Mappide ja tunnistuste kättesaamisel mängin igale lapsele piduliku hetke rõhutamiseks klaveril tušši.

Kava paikapanemisel ning muusikaliste numbrite valikul pidasin silmas asjaolu, et kavas oleks piisavalt palju erineva iseloomuga etteasteid ning samuti pöörasin tähelepanu sellele, et esinemisi ei oleks liialt palju. Kevadpidu on mõeldud eelkõige laste jaoks. Iga laps peab tundma, et tal on selles oluline roll ning muusikalised tegevused peavad olema lapse jaoks jõukohased, arendavad ning motiveerivad.

5. KEVADPEO KAVA KIRJELDUS NING METOODILINE ANALÜÜS

„Kevad käes“

Selle toreka Karit Sepa poolt kirjutatud laulu saatel sisenevad lapsed saali. Mina saadan lugu kandlega. Tegemist on kevadeteemalise lauluga, mis on sobilik laulmiseks nii väiksematele kui ka suurematele lastele. Laulul on lihtne, kergesti meelde jääv viis ning oluline on, et ka laulu sõnad on lastele arusaadavad. Kuigi laulu meloodia käikudes esineb mõningaid suuremaid hüppeid (p. 5), saavad lapsed selle laulmisega ilusti hakkama, kuna rühmas on ka palju suuremaid lapsi. Laul on noodistatud C-duuris, kuid meie laulame D-duuris, et oleks hea seda lugu kandlega saata. See helistik sobib samuti lastele kenasti laulmiseks, diapasoone on sel juhul c1-b1. (vt lisa 1)

„Ootasin kevadet“

Laul „Ootasin kevadet“ valmis koostöös Punga I rühma lastega. Tegemist on omaloominguga. Veebruarikuu lõppedes kogusin kokku laste mõtted sellest, et miks nad ootavad kevadet ning mis on nende arvates kevadel teisiti kui talvel. Seadsin need mõtted luuleliselt värssidesse ning sellest sündis laul, mida koolieelikud saavad ise saata kanneldel.

Meloodiaks on lihtne astmeliselt kulgev üherealine viis, mida lauldakse kordustena. Helistikuks valisin D-duuri ning kujundasin meloodia selliselt, et lastel oleks seda lihtne esimese akordivõttega saata. Laulu esitamises osalevad kõik rühma lapsed. Osad koolieelikud saavad olla eestlaulja rollis.

Osalemine laulu valmimisprotsessis tekitas laste seas põnevust. Ka laulu õppimine ja harjutamine oli eriline, sest tegemist on looga, mille valmimisest nad said ise osa võtta. Leian, et koostöö lastega on väga oluline. Nende kaasamine laulu kujunemisprotsessi oli minu jaoks arendav ning motiveeriv väljakutse. (vt lisa 2)

„Väike lepatriinu“

Laulu väiksest lepatriinust kirjutasin ma ise spetsiaalselt Punga I rühma tüdrukute jaoks. Selles rühmas on üheksa vahvat tüdrukut, kellest viis on koolieelikud. Olen TLPK lasteaias kahe aasta

jooksul õppinud lapsi üsna hästi tundma ning seetõttu soovisin kirjutada neile sellise laulu, mille õppimine valmistaks lastele rõõmu ning oleks ka sobiliku raskusastmega.

Laul on kirjutatud D-duuris ning taktimõõt on 4/4. Meloodia on enamjaolt astmeliselt liikuv, kvardist suuremaid hüppeid meloodia käikudes ei esine. Laul on helge ning rõõmsa iseloomuga ning laulu sõnad on lastele mõistetavad. Esialgu õppisime laulu ilma pilli saateta. Laulsin ette ning ning lapsed kordasid. Peol saadan laulu klaveril. Elevust tekitas laste seas teadmine, et esinemise ajal saavad nad panna selga lepatriinukostüümid. Ühtlasi mõtlesime laulule juurde mõningad vahvad liigutused. Lastel on palju lihtsam sõnu meelde jätta, kui need on seotud mänguliste liigutustega. (vt lisa 3)

„Pillimehed pilliroos“

„Pillimehed pilliroos“ on vahva lastelaul, mis räägib konnadest. Laulu autoriks on Ülle Rästa ning laul on avaldatud tema poolt välja antud lastelaulude kogumikus „Mängunurga lood“ (ESTER). Seda laulu valides mõtlesin eelkõige just Punga I rühma poiste peale. Kuna kontsertkavas on juba üks rahulikuma iseloomuga laul, mida laulavad ainult tüdrukud, siis arvasin, et poistele valmistaks rõõmu just sellise tempoka ning lõbusa karakteriga loo õppimine. Sellest laulust saab osa terve lasteaiarühm ning esitusse on kaasatud ka muusikalis-rütmiline ringliikumine. Esinemise ajal saavad poisid panna selga rohelised konnakostüümid.

Laulu helistikuks on C-duur ning taktimõõt on 2/4. Meloodia on peamiselt astmeliselt liikuv ning tertsis suuremaid hüppeid noodis ei esine – seega väga hästi sobilik laulmiseks ka rühma noorimatele nelja-aastastele lastele. Laulu diapason on c1- a1.

Laulu saadan ukulelega ning pillimängu ansamblisse kaasan ka lapsi. Kuna laulu esimese salmi sõnades on mainitud ksülofoni ning teise salmi sõnad räägivad väikesest trummist, arvasin, et oleks tore, kui mõni rühma lastest saaks ilmestada laulu saadet pilli mängimisega. (vt lisa 4)

Viulipalad

Punga I rühma koolieelik esineb kevadpeol kahe viulipalaga. Ta õpib viiulit Suzuki meetodil ning esitusse tulevad lood on pärist Suzuki õpikust. Usun, et on tore anda noorele pillimängijale võimalus esitada õpitud lugusid enda rühma lõpupeol. Mõlema loo helistikeks on A-duur. Taktimõõdud on 4/4 (“Anneke”) ning 2/4 (“Tuulelaul”). Lugusid saadan klaveril. (Lisa 5)

„Annuška“

„Annuška“ („Kevadaeg“) on tore tants, mille valisin kevadpeo kava repertuaari selleks, et lastel oleks võimalik osa saada liikumistegevusest. Tantsu saateks kõlab tšehhi rahvaviisil põhinev laul, mis jutustab kevade tärkamisest ning kauni maikuu saabumisest. Laul on kirjutatud Bb-duuris ning taktimõõt on 3/4. (Liivak, 2002) Kuna pidu toimub samuti maikuu, on laulu sõnad eriti hästi kooskõlas peo temaatikaga.

Tantsu juurde kuuluvad liikumisülesanded on üsna lihtsad, seetõttu saavad sellest osa võtta kõik rühma lapsed. Seejuures aitavad suuremad lapsed nooremaid tegevustes, mis neile on veidi raskemad.

Tantsu õppisime esialgu ilma klaveri saateta. Laulsin ise ning näitasin liigutused ette. Esialgu õppisime harjutusi aeglases tempos ning kordasime mitmeid kordi, et tantsu elemendid oleksid kõigile arusaadavad. Peol laulan tantsulaulu ise ning mängin saateks klaverit. Laulu noodistuses ei olnud määratud saateharmooniat, selle kujundas ise. (vt lisa 6)

„Lasteaia lõpulaul“

Kersti Kuuse poolt kirjutatud „Lasteaia lõpulaul“ on avaldatud tema lastelaulude noodiraamatus „Hea lapse laulud“. (Kuusk, 2014) Loo valisin kontsertkava repertuaari seetõttu, et lasteaiale on saanud traditsiooniks kasutada seda laulu kevadpeo lõpulauluna.

„Lasteaia lõpulaul“ on südamlük laul, mis räägib sellest, et lasteaia õppimise aeg on möödunud ning aeg on saada suureks, asuda kooliteele. Laulu sisu toob hästi esile mõtte ka armsast lasteaia perest, mis jääb laste südamesse alles ka lasteaiahoonest lahkudes.

Laulu originaalhelistik on C-duur ning taktimõõt on 3/4. Diapasoon jääb vahemikku c1-c2. Mina valisin laulu esituseks Bb-duur helistiku, et lastel oleks mugavam laulda mõningaid refräänis eksisteerivaid kõrgemaid meloodiakäike. Laulu saadan klaveril. (vt lisa 7)

KOKKUVÕTE

Loov-praktilise lõputöö kirjaliku osa eesmärgiks oli anda ülevaade TLPK lasteaia Punga I rühma kevadpeo kava koostamise põhimõtetest. Töös analüüsisin ja põhjendasin peokava repertuaari valikut ning kirjeldasin mõningaid tähelepanekuid, mis on kevadpeo planeerimise osas olulised just TLPK lasteaiale.

Käesoleva töö esimestes peatükkides andsin ka ülevaate enda õpi- ja töökogemustest ning käsitlesin eelkooliealiste laste muusikahariduse teematikat. Tõin välja olulised aspektid lasteaiaaalistele lastele vajalikest muusikategevusvaldkondadest ning analüüsin kekkonna mõju lapse muusikalisele arengule.

Kevadpeo ettevalmistusprotsess oli minu jaoks põnev ning arendav ettevõtmine. Pidu toimub 23. mail ning loodan, et kõigile osavõtjatele valmistab see positiivseid elamusi.

KASUTATUD KIRJANDUS

Blythe, S. G. (2000). Liikumise ja muusika tähtsusest õppimisel. *Kooruke ja iva*.

<https://www.digar.ee/arhiiv/et/kollektsioonid/39821>

E-kataloog Ester. Ülle Rästa. https://www.ester.ee/record=b2950107~S95*est

Juurak, R. (2012, 18. mai). Orffi metoodika vabastab loovuse. *Õpetajate Leht*.

<https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=opetajateleht20120518.1.12>

Kuusk, K. (2014). *Hea lapse laulud*. Tallinn: Avita Kirjastus.

Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava. (2008). RT I, 01.09.2008, 23, 152.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/12970917>

Kralova, E. & Butvilas, T. (2016). The importance of Creativity through Music Activities in Early

Childhood. [\(PDF\) The Importance of Creativity through Music Activities In Early Childhood](#)

Liivak, M. (2002). *Kaks sammu väljapoole: Ringmängulaulud*. Tallinn: Talmar & põhi.

Nilk, A. & Saul, H. (2009). Liitühm. A. E. kulderknup (koost), *Õppe-ja kasvatustegevuse korraldus*. (lk 33–43). Kirjastus Studium.

Piirsalu, M. (2021, 19. veebruar). Eralasteaed Pääsupoeg – looduslähedane, kodune ja armas perekogukond. *Viimsi Teataja*. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=viimsiteataja20210219.2.7.6>

Pullerits, M. (2018). Muusikakasvatus. K. Nugin & T. Õun (koost). *Õppe-ja kasvatustegevus lasteaias*. (lk 265–285). Kirjastus Atlex.

TLPKL. (2023). Tartu Luterliku Peetri Kooli lasteaid. <http://www.luterlik.edu.ee/lasteaid/>

LISAD

Lisa 1 „Kevad käes“

Kevad käes!

Karit Sepp

Karit Sepp

Eeslaulja: 1. Ke - vad käes, ke - vad käes, meil on õu - es ke - vad käes!
 2. Lin - nu - ke, lin - nu - ke, ok - sal is - tub lin - nu - ke.
 3. Si - ris - tab, si - ris - tab, o - ma pe - sa e - hi - tab.
 4. Lib - li - kas, lib - li - kas, tae - vas len - dab lib - li - kas.
 5. Lil - le - ke, lil - le - ke, ro - hus õit - seb lil - le - ke.
 6. Me - si - mumm, me - si - mumm, len - dab rõõm - salt summ - summ - summ.

Koos: Ke - vad käes, ke - vad käes, meil on õu - es ke - vad käes!
 Lin - nu - ke, lin - nu - ke, ok - sal is - tub lin - nu - ke.
 Si - ris - tab, si - ris - tab, o - ma pe - sa e - hi - tab.
 Lib - li - kas, lib - li - kas, tae - vas len - dab lib - li - kas.
 Lil - le - ke, lil - le - ke, ro - hus õit - seb lil - le - ke.
 Me - si - mumm, me - si - mumm, len - dab rõõm - salt summ - summ - summ.

Lisa 2 „Ootasin kevadet“

OOTASIN KEVADET

::: Ootasin orus oja vulinat, :::
 ::: vihmapiisa kerget sabinat, :::
 ::: linnupoja laulu laulemist, :::
 ::: sooja suveilma tulemist, :::
 ::: seda, et ööd ei oleks pimedad, :::
 ::: päevad pikemad ning valgemad, :::
 ::: kõikjal taimed kaunilt tärkavad, :::
 ::: uhked lilled unest ärkavad. :::

Lisa 3 „Väike lepatriinu“

Väike lepatriinu

Siiri Talv

$\text{♩} = 80$
D GM7 D GM7

1. Väi - ke le - pa - trii - nu - ke, len - das pih - ku mi - nu - le.

3 Em7 A A7 D
Vaa - tas ot - se sil - ma mul ja ju - tus - tas ka si - nu - le.

5 D GM7 D GM7
2. O - len väi - ke Trii - nu - ke, le - pa - trii - nu po - ju - ke,

7 Em7 A A7 D
len - da - sin ma pil - ve pealt, lap - se käel mu ko - du ke.

9 D GM7 D GM7
3. Väi - ke, väi - ke Trii - nu - ke, mu käel sa o - led til - lu - ke,

11 Em7 A A7 D
püü - an õr - nalt hoi - da sind, kuid len - du viis sind tuu - le ke. Nii

13 D Asus4 A Bm F#m
len - das väi - ke le - pa - trii - nu ko - ju o - ma pe - sas - se, ta

15 G D 1. G A7 D 2. G A7 D
tea - dis, et seal on tal he - a, pei - tus lil - le - õi - es - se. Nii pei - tus lil - le - õi - es - se.

Lisa 4 „Pillimehed pilliroos“

11. Pillimehed pilliroos

Ülle Rästa

The musical score is written in 2/4 time and consists of three systems. Each system has a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are in Estonian.

System 1: Chords: C, G, C. Lyrics: 1. Tim - pe - li, tam - pe - li tii - gi - konn kõn - nib, kõ - hul ksü - lo - fon. 2. Rim - pe - li, ram - pe - li ro - hu - konn te - ma pill on väi - ke trumm.

System 2: Chords: F, C, G, C, C7. Lyrics: 1.2. Kalp - sa - di krooks! Kalp - sa - di krooks! Kon - na - pe - re män - gib koos.

System 3: Chords: Dm, G, Em, Am, F, G, F, C. Lyrics: Kalp - sa - di krooks! Kalp - sa - di krooks! Pil - li - me - hed pil - li - roos.

Lisa 5 Viulipalad

“Anneke”

2 Lightly Row Anneke

Doucement à l'aviron Häschen klein Remando suavemente

Moderato

mf

ANNEKE NU-KU-KE TULE MANGI MINUGA

ANNEKENE NU-KUKENE TULE MANGI MEIEGA

ÜKS NÜÜDÜLEB 1 2 3 2 NÜÜDÜLEB 2 3 4

ANNEKENE NU-KUKENE TULE MANGI MEIEGA

Folk
Chanson pop
Vol
Canción pe

The image shows a handwritten musical score for the piece 'Lightly Row Anneke'. It is written on a piece of paper with a grid. The score is in treble clef and G major (one sharp). The tempo is 'Moderato'. The piece is divided into four systems of music. Each system contains a single melodic line with fingerings and bowings indicated by numbers and slurs. The lyrics are written in Estonian and are repeated across the systems. The first system starts with a dynamic marking of 'mf'. The second system has a 'V' above the first measure, likely indicating a breath mark. The third system has a '1' above the first measure. The fourth system has a '4' below the first measure. The paper has some text on the right side, including 'Folk', 'Chanson pop', 'Vol', and 'Canción pe'.

“Tuulelaul”

3 Song of the Wind

Chanson du vent Fuchs, du hast die Gans gestohlen Canción del viento

Allegretto

mf (staccato)

1

1

10

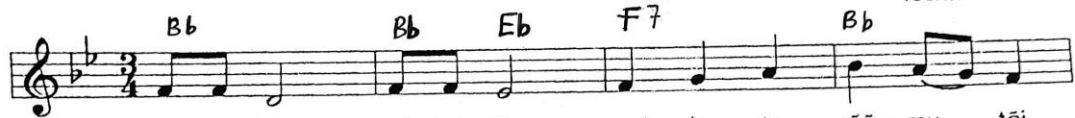
Folk
Chanson pop
Vol
Canción pe

The image shows a handwritten musical score for the piece 'Song of the Wind'. It is written on a piece of paper with a grid. The score is in treble clef and G major (one sharp). The tempo is 'Allegretto'. The piece is divided into three systems of music. Each system contains a single melodic line with fingerings and bowings indicated by numbers and slurs. The first system starts with a dynamic marking of 'mf (staccato)'. The second system has a '1' below the first measure. The third system has a '10' above the first measure. The paper has some text on the right side, including 'Folk', 'Chanson pop', 'Vol', and 'Canción pe'.

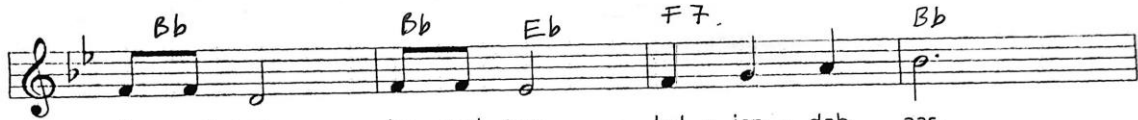
Lisa 6 „Annuška“

ANNUŠKA (KEVADAEG)

Tšehhi rahvaviis

1. Puh-keb õis, puh-keb õis, mei - le ta röö - mu tõi.
 2. Jõu - dis mai, jõu - dis mai, päe - vi tõi sä - ra - vaid.

Ke - vad taas, ke - vad taas, hal - jen - dab aas.
 Kau - nis aeg - ke - vad - kuu. E - hib end puu.

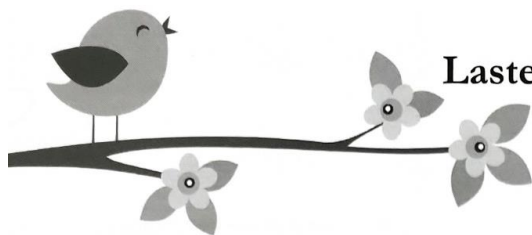

Lõ - bu - sad on lin - de lau - lu - lood, hel - gi - vad ve - te - vood.
 Ü - le sa - lu - de on hal - jas loor, vai - nu - del mu - ru noor.

Är - ga - nud on e - lu nur - me - del, röö - mus on meel.
 Tu - hi - seb seal väl - jal värs - ke tuul, ke - vad - laul suul.

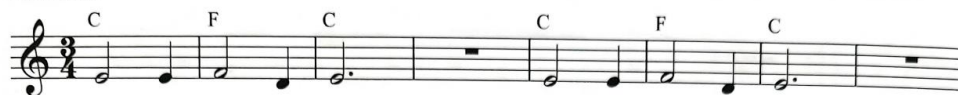
Lisa 7 „Lasteaia lõpulaul“

Lasteaia lõpulaul

Muusika ja sõnad Kersti Kuusk

Pidulikult

1. Joos - tes, män - gi - des, laul - des, tant - si - des,
2. Las - te - ai - a - hoov, suu - reks - saa - mis - soov,

hool - salt õp - pi - des kii - relt läks aeg.
pal - ju sõp - ru häid en - da - le ma sain.

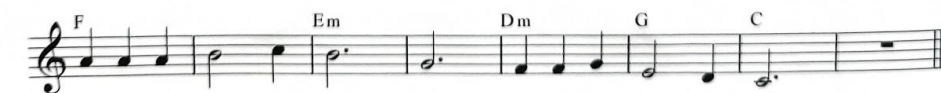
Suu - reks sai me laps, vei - di tar - ge - maks,
Õ - pe - ta - ja hea, mee - les sind ma pean,

arm - saks sai mul see väi - ke ma - ja - ke.
kui - gi siit ma läen, arm - saks mul - le jääd.

1.-2. Kii - relt möö - du - sid aas - tad, suu - reks on saa - da aeg.

Koo - li - aeg ees mind oo - tab, hü - vas - ti, las - te - aed!

Mis meeldib sulle
lasteaias
kõige enam?

Lisa 8 Kevadpeo kava

Punga I rühma kevadpidu

1. “Kevad käes” (saali sisenemine)
2. Tervitussõnad (rühma õpetajad)
3. Marionettnukkude etendus (esitavad koolieelikud)
4. “Ootasin kevadet” (koolieelikud on eestlauljad ning saadavad lugu kanneldel)
5. “Väike lepatriinu” (esitavad Punga I rühma tüdrukud)
6. “Pillimehed pilliroos” (esitavad kõik lapsed)
7. Tunnistuste ja mappide jagamine (õppealajuhataja, rühma õpetajad)
8. Viiulipalad “Anneke” ja “Tuulelaul” (esitab Punga I rühma koolieelik)
9. Tants “Annuška” (esitavad kõik lapsed)
10. “Lasteaia lõpulaul” (terve lasteaiapere)

SUMMARY

The purpose of this written part of the creative-practical thesis was to provide an overview of the principles of planning the spring party of the Punga I group of TLPK kindergarten. In my work, I analyzed and justified the choice of repertoire for the party program and described some observations that are important for the TLPK kindergarten in terms of planning the spring party.

In the first chapters of this work, I also gave an overview of my own study and work experiences and discussed the topic of music education for preschool children. I pointed out important aspects of the areas of music activities necessary for children of kindergarten age and analyzed the impact of the environment on the child's musical development.

The spring party preparation process was an exciting and developing endeavor for me. The party will take place on May 23, and I hope that it will be a positive experience for all participants.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Siiri Talv,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose TLPK lasteaia Punga I rühma kevadpidu (loov-praktilise töö kirjalik osa), mille juhendaja on Tuuli Jukk, reprodutseerimiseks eesmärgiga teda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost eesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Siiri Talv

01.05.2023